

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταση Νόμου «γιά τροποποίηση και συμπλήρωση του υπ' αριθ. 650/1974 Προεδρικού Διατάγματος «περί κωδικοποίησης των Ισχυουσών διατάξεων της Νομοθεσίας «περί εκλογής βουλευτών».

Προς την Βουλήν των Ελλήνων

Αποτελεί πάγια πιά παράδοση στην πολιτική ζωή της χώρας, κάθε φορά που πρόκειται να διεξαχθούν εκλογές να ψηφίζεται από την κυβέρνηση νέο εκλογικό σύστημα. Στις 11 μεταπολεμικές εκλογές έχουμε 10 διάφορους εκλογικούς νόμους, 10 διαφορετικά εκλογικά συστήματα.

Μόνιμη δικαιολογία για τις αλλαγές αυτές είναι η ύπαρξη συγκεκριμένων και ιδιόμορφων πολιτικών συνθηκών που επιβάλλουν κάθε φορά ανάλογα την προτίμηση του ενός ή του άλλου εκλογικού συστήματος. Αλλά εάν οι ιδιαίτερες πολιτικές συνθήκες που αναμφίβολα υπάρχουν σε κάθε εκλογική περίοδο μπορεί να δικαιολογούν όρισμένες βελτιώσεις και προσαρμογές στον εκλογικό νόμο, δεν μπορούν όμως να μεταβάλλουν το βασικό προορισμό και σκοπό του εκλογικού νόμου που είναι να εξασφαλίσει με την πληρέστερη πιστότητα την έκφραση της θέλησης του ελληνικού λαού. Αλλωστε πολιτικές εξελίξεις υπάρχουν και στις άλλες χώρες και κάθε φορά που διεξάγονται εκλογές οι πολιτικές συνθήκες παρουσιάζονται διαφορετικές. Το φαινόμενο όμως της κάθε φορά αλλαγής του εκλογικού συστήματος είναι σχεδόν αποκλειστικά ελληνικό.

Η εξήγηση τούτου του φαινομένου είναι απλή. Προκύπτει από απλή επισκόπηση των αποτελεσμάτων των μεταπολεμικών εκλογών, που φέρνουν σχεδόν μόνιμα τους κάθε φορά κοινοματικούς σχηματισμούς της δεξιάς πλειοψηφία στη Βουλή, παρόλο που είναι συνήθως μειοψηφία στο εκλογικό σώμα. Αρκετά χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του εκλογικού νόμου του 1956 που το δεύτερο σε ψήφους κόμμα κέρδισε την κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Πέρα από τα εκλογικά αποτελέσματα το ίδιο αποκαλυπτικά είναι και τα πρακτικά των συζητήσεων του Υπουργικού Συμβουλίου για τον εκλογικό νόμο του 1974. Φαίνεται καθαρά εκεί ότι το αντικείμενο της συζήτησης δεν ήταν το πώς θα βρεθεί τρόπος για να εκφραστεί ακριβοδίκαια το φρόνημα του Ελληνικού Λαού, αλλά το πώς θα αντιμετωπισθούν οι προοδευτικές δυνάμεις, πώς θα οικειοποιηθούν οι ψήφοι των δυνάμεων αυτών και πώς θα μοιραστούν αυτοί οι ψήφοι.

Οι εκλογικοί νόμοι του 1974 και του 1977 αυτόν ακριβώς το στόχο εξυπηρέτησαν. Την οικειοποίηση των ψήφων των προοδευτικών δυνάμεων από το κυβερνητικό κόμμα.

Η Ν.Δ. με το 54,37% των ψήφων εξασφάλισε το 73,33% των έδρων στις εκλογές του 1974 και με το 41,85% των ψήφων στις εκλογές του 1977 εξασφάλισε το 57,66% των έδρων. Έτσι στις εκλογές του 1974 για κάθε βουλευτή του κυβερνητικού κόμματος αντιστοιχούσαν 12.132 ψήφοι, ενώ για κάθε βουλευτή της ΕΑ 58.098 ψήφοι και του ΠΑΣΟΚ 55.534 ψήφοι. Στις εκλογές του 1977 για κάθε βουλευτή της Ν.Δ. αντιστοιχούσαν 12.408 ψήφοι, ενώ για κάθε βουλευτή του ΚΚΕ 43.653 και της Συμμαχίας 69881. Αντί λοιπόν ο ισχύων εκλογικός νόμος να υλοποιεί τη συνταγματική αρχή για ελεύθερη και άνοθευτη έκφραση της λαϊκής θέλησης παράμορφώνει το λαϊκό φρόνημα, νοθεύει το εκλογικό αποτέλεσμα και χαλκίζει πλαστές κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες.

Και αυτά γίνονται στο όνομα της εξασφάλισης αυτοδυναμίας, σταθερής και ισχυρής κυβέρνησης. Για να είναι όμως αυτοδύναμη μία κυβέρνηση πρέπει να κερδίσει την πλειοψηφία του λαού. Κυβερνήσεις που στηρίζουν την αυτοδυναμία τους στα εκλογικά τεχνάσματα ούτε αυτοδύναμες είναι, ούτε ισχυρές. Αυτές οι κυβερνήσεις, είτε το θέλουν είτε όχι, θα σέρνουν μαζί τους μια διάσταση. Τη διάσταση ανάμεσα στην έπιρροή τους στο λαό και στη δυναμή τους

στη Βουλή. Και για να αντιμετωπίσουν την διάσταση αυτή καταφεύγουν σε μέσα βίας και καταναγκασμού.

Όσο αφορά την σταθερότητα της κυβέρνησης που επιδιώκεται, αυτή δεν μπορεί να στηριχθεί στον εκλογικό νόμο, όσο πλειοψηφία και αν της δώσει. Και η πολιτική ιστορία της χώρας έχει να παρουσιάσει χαρακτηριστικά παραδείγματα κυβερνήσεων που αν και είχαν την εξασφαλισμένη μεγάλη κοινοβουλευτική πλειοψηφία χάρη στο εκλογικό σύστημα δεν μπόρεσαν ούτε σταθερότητα, ούτε δύναμη να αποκτήσουν. Γιατί η σταθερότητα μιας κυβέρνησης εξαρτιέται από την πολιτική της και κατά πόσο ανταποκρίνεται στους πόθους του λαού. Και μόνον τα κόμματα που ακολουθούν πολιτική που υπηρξετέ έχει το λαό, αλλά τα συμφέρουντα όρισμένων κοινωνικών μερίδων της πλουτοκρατίας και των μονοπωλίων, έχουν ανάγκη από παρόμοια «σταθερότητα».

Βέβαια σημειώθηκε μια περιορισμένη βελτίωση στον εκλογικό νόμο του 1977. Έγινε μια μικρή αύξηση των έδρων που κατανέμονται στην πρώτη κατανομή, περιορίστηκε λίγο ή λεία των μεγάλων κομμάτων. Αλλά το πρόβλημα της εξασφάλισης της άνοθευτης έκφρασης της λαϊκής θέλησης δεν λύθηκε. Γιατί το ζήτημα δεν είναι σε τι βαθμό θα νοθεύεται το λαϊκό φρόνημα και το εκλογικό αποτέλεσμα. Το ζήτημα είναι να διασφαλιστεί η ισοδυναμία της ψήφου των εκλογέων, η ελεύθερη έκφραση της θέλησης του λαού.

Το Κ.Κ.Ε. υποστηρίζει τη θέση ενός παγίου εκλογικού συστήματος που θα έχει αρχή τη γνήσια έκφραση της λαϊκής ψήφου και θα δίνει τη δυνατότητα εκπροσώπησης στη Βουλή όλων των πολιτικών τάσεων και των δυνάμεων της χώρας μας. Τέτοιο εκλογικό σύστημα είναι η απλή αναλογική. Μόνο η απλή αναλογική μπορεί να αναδείξει Βουλή που δεν θα βρίσκεται σε διάσταση με το λαϊκό φρόνημα.

Οι αντίπαλοι της απλής αναλογικής και υποστηρηχτές της ένισχυμένης Ισχυρίζονται ότι το εκλογικό αυτό σύστημα δεν εξασφαλίζει εύκολα κυβερνητική πλειοψηφία.

Είναι γεγονός ότι η απλή αναλογική δεν εξασφαλίζει πλαστές πλειοψηφίες στη βουλή, σε κόμματα που είναι μειοψηφία στο λαό. Αντίθετα καταγράφει πιστά τη λαϊκή ψήφο. Και αναδείχνει κυβερνήσεις μονοκομματικές που είναι πράγματι πλειοψηφία στο λαό ή κυβερνήσεις περισσότερων κομμάτων πάνω σ' ένα κοινό πρόγραμμα συνεργασίας που συγκεντρώνουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας. Έκφράζει δηλαδή η απλή αναλογική ουσιαστικά την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και εδώ βρίσκεται η υπεροχή της απέναντι στα άλλα εκλογικά συστήματα.

Το Κ.Κ.Ε. με τούτη την πρόταση νόμου ζητά να καθιερωθεί σαν πάγιο εκλογικό σύστημα η απλή αναλογική, εκφράζοντας έτσι θετικά την άρνητική ψήφο που είχε δώσει στον εκλογικό νόμο του 1977.

Το κρίσιμο στάδιο της εκλογικής διαδικασίας, στο οποίο η αναλογική η διατηρεί πραγματικά το χαρακτήρα της η έχει απλώς τον χάνει, αλλά γίνεται μεθοδολογία λαφυραγωγής των ψήφων των αντιπάλων κομμάτων, είναι το στάδιο της κατανομής των έδρων. Αυτό ακριβώς το στάδιο έχει οργανώσει η Ισχύουσα νομοθεσία με τέτοιο τρόπο, ώστε να πραγματοποιούνται τα απαράδεκτα αποτελέσματα, που επισημάνθηκαν παραπάνω.

Το αντίθετο ακριβώς πραγματοποιεί η πρόταση Νόμου, που τίθεται στην κρίση της Βουλής και γι' αυτό στηρίζεται στην αντίθετη ακριβώς μεθοδολογία. Μεθοδολογία έξ άλλου δοκιμασμένη από την πολλαπλή εφαρμογή της αναλογικής σ' ένα πλήθος χωρών.

Τα στοιχεία της μεθοδολογίας αυτής προκύπτουν με σαφήνεια και από μόνο το κείμενο' εν τούτοις για να αιτιολογηθούν τα έπισημαίνουμε.

1. Διατηρούνται οι τρεις κατανομές έδρων και άρμόδια για την ενέργεια και των τριών ξαναγίνονται τα και ιστορικά καθιερωμένα όργανα της Δικαστικής Λειτουργίας.

2. Στην δεύτερη και τρίτη κατανομή έδρων μετέχουν όλα τα Κόμματα ή Συνασπισμοί Κομμάτων. Αποκλεισμός όποι-

ουδήποτε, με οποιοδήποτε ποσοτικό κριτήριο (αριθμό υποψηφίων, αριθμό εκλογικών περιφερειών που καλύπτουν όλικά ή μερικά σε κάποιο ποσοστό, αριθμό ψήφων που θα πάρουν, αριθμό έδρων που θα πετύχουν στην πρώτη κατανομή) αποτελεί μεθοδολογία πριμοδότησης των άλλων Κομμάτων, νόθευση των δημοκρατικών αρχών.

Όσο για τις ουσιαστικά ασήμαντες πολιτικές κινήσεις, που δεν αποκλείεται να παρεμβληθούν στην εκλογική διαδικασία, αυτές εκκαθαρίζονται από την ψήφο των εκλογέων. Οί ψήφοι όμως αυτοί, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για τη διόγκωση της πραγματικής εκλογικής δύναμης ενός άλλου Κόμματος.

Η περίπτωση έξ' άλλου των μεμονωμένων υποψηφίων και των ανεξάρτητων συνδυασμών είναι διαφορετική. Και οι δύο απευθύνονται σε ορισμένη ή έστω και μερικές ορισμένες εκλογικές περιφέρειες. Η παρουσία τους στη μεγαλύτερη ή την Έπικράτεια αποκρούεται από την ίδια τη φύση των πολιτικών τους φιλοδοξιών. Η ίδια όμως παραπάνω αρχή επιβάλλει τη μη μεταφορά των υπολοίπων τους στη δεύτερη και τρίτη κατανομή.

3. Αποφασιστικό στοιχείο για την πραγματική λειτουργία της αναλογικής είναι η διαμόρφωση του εκλογικού μέτρου και στις τρείς κατανομές. Όσο ψηλότερο είναι το εκλογικό μέτρο, τόσο περισσότερες έδρες μετατίθενται στη δεύτερη ή και την τρίτη κατανομή, τόσο αντιαναλογική είναι η λειτουργία της αναλογικής. Αυτό άλλωστε είναι εκείνο που στήριξε τα διάφορα παραλλακτικά της αναλογικής συστήματα («αυτόματη αναλογική», «αναλογική του ισχυρότερου μέσου δρου», «αναλογική των μονών αριθμών»), που όμως πρακτικά αποδείχτηκαν συστήματα πριμοδοτικά και γι' αυτό έχουν υιοθετηθεί, αν και έκλεκτικά και μόνο σε δευτερεύοντα ζητήματα, από την ισχύουσα νομοθεσία.

Μοναδικός συνεπής τρόπος πραγματικής λειτουργίας της αναλογικής είναι η διαμόρφωση του εκλογικού μέτρου και στις τρείς κατανομές σε χαμηλό επίπεδο.

Είναι πλάνη πλατειά διαδεδομένη, ότι αυτό πραγματοποιείται με το «σύν ένα». Το «σύν ένα» συντελεί βέβαια σε κάποιο, απόλυτα ανεπαρκή βαθμό στη διαμόρφωση του εκλογικού μέτρου, έστω και μόνο στην πρώτη κατανομή. Αλλά συγχρόνως αποτελεί στην πραγματικότητα μια ιδιαίτερη μέθοδο πριμοδότησης των μικρών περιφερειών σε βάρος των μεγάλων, συνεπώς έμμεσα, στις ιδιόμορφες συνθήκες της χώρας μας, εκείνων των πολιτικών δυνάμεων, που για τους γνωστούς λόγους (μακρόχρονη συνεχής άσκηση της εξουσίας και καλλιέργεια του συστήματος της εκλογικής πελατείας) είναι προνομιούχες στην εκδήλωση επιρροής στις μικρές περιφέρειες.

Έξ' άλλου είναι αυτονόητο ότι η χρησιμοποίηση κλασματικού συντελεστού (πχ. σύν 2 επί το μισό ή το τρίτο) είναι αδύνατη για τις μονοεδρικές περιφέρειες και τις πολυεδρικές με ορισμένους αριθμούς έδρων (πχ. 3 : 1/2 ή 5 : 1/3). Θα ήταν όμως υπερβολή ή υιοθέτηση της θεωρητικής όρθης λύσης της διαμόρφωσης του εκλογικού μέτρου με βάση άκραιο πολλαπλάσιο (πχ. το διπλό ή το τριπλό) του αριθμού των έδρων. Στις ιδιόμορφες συνθήκες, μαζί και τις γεωγραφικές, της χώρας μας, οι μικρές περιφέρειες είναι συνήθως καθυστερημένες και συχνά απομονωμένες. Μια λογική εϋνοια για χάρη τους, ή δυνατότητα μιας έντονότερης παρουσίας στο δημόσιο βίο της χώρας, είναι λογική.

Για τους λόγους αυτούς υιοθετείται το ενδιάμεσο σύστημα διαμόρφωσης του εκλογικού μέτρου με βάση τον αριθμό των έδρων, αυξημένο κατά άνισσα αριθμητική κλίμακα — μία ως πέντε μονάδες, ανάλογα με τον αριθμό των από μέχρι πέντε ως περισσότερες των είκοσι.

4. Το πρόβλημα των μικρών περιφερειών, ιδιαίτερα δε των μονοεδρικών, αντιμετωπίζεται με τα ίδια κριτήρια και από διπλή άποψη.

Πρώτα, από την άποψη της ουσιαστικής μετάπτωσης της αναλογικής σε πλειοψηφικό, με την αρχή ότι ακόμα

και στη μονοεδρική περιφέρεια ή κατάληψη έδρας προϋπθέτει επιτυχία του εκλογικού μέτρου. Άλλοιώς ή έδρα και οι ψήφοι όλων των Κομμάτων ή Συνασπισμών Κομμάτων μεταφέρονται στη δεύτερη κατανομή.

Έπειτα, από την άποψη της δημιουργικής μορφής του μετοχής της μικρής περιφέρειας στο δημόσιο βίο της χώρας με την αρχή ότι οι έδρες της τρίτης κατανομής διατίθενται προνομιακά στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες το Κόμμα ή ο Συνασπισμός Κομμάτων που τις δικαιούται δεν πήκαμια έδρα. Έτσι εξασφαλίζεται για τις μικρές περιφέρειες, τουλάχιστο τις δυεδρικές και πάνω, ή δυνατότητα συμμετοχή τους στο δημόσιο βίο της χώρας να μην είναι μονοδιάστατη με την αντιπροσώπευσή τους από ένα Κόμμα αλλά πολυδιάστατη.

5. Στη δεύτερη και τρίτη κατανομή το «σύν ένα» λειτουργεί, όπως είναι γνωστό, διαφορετικά απ' ότι στην πρώτη και τούτο γιατί στις επόμενες κατανομές ο αριθμός των έδρων που πρέπει να κατανεμηθεί είναι μικρός για κάθε εκλογική περιφέρεια.

Αποτελεί όμως προϋπόθεση για να είναι δυνατή ή πραγματική αναλογική κατανομή αυτών των έδρων.

Γι' αυτό και εισάγεται.

6. Και οι τρείς κατανομές στηρίζονται απόλυτα και χωρκαμια εξαίρεση στη λειτουργία της μαθηματικής αναλογίας. Κι' αυτό μέχρι την έσχατη κατανομή έδρων, που προσκυρόνται στα Κόμματα ή τους Συνασπισμούς Κομμάτων που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα τελικά υπόλοιπα.

Καταργείται δηλαδή κάθε, έστω και τάχα δευτερεύουσ ή δήθεν ασήμαντη, προτίμηση και πριμοδότηση προς τα ισχυρότερα Κόμματα ή Συνασπισμούς Κομμάτων.

7. Αυτή δε ή αρχή του αποκλεισμού κάθε προτίμησης και πριμοδότησης, ακολουθείται και για την αντιμετώπιση των αναπόφευκτων που μπορεί να παρουσιάσει ή λειτουργία της μαθηματικής αναλογίας, όπως είναι : ή εξέαντηση των έδρων μιας εκλογικής περιφέρειας από την πρώτη κατανομή ή εμφάνιση (έξ αιτίας της παράλειψης των κλασμάτων) των ίδιων αριθμητικών δεδομένων για δύο ή περισσότερα Κόμματα ή Συνασπισμούς Κομμάτων χωρίς να είναι δυνατό να ικανοποιηθούν όλα και ή μη ταυτότητα (έξ αιτίας της ανισότητας του αριθμού των ψηφοφόρων των εκλογικών περιφερειών, που περιλαμβάνονται στη μεγαλύτερη) των αριθμών των έδρων που πρέπει και των έδρων που μπορεί να καταλάβει ένα Κόμμα ή Συνασπισμός Κομμάτων στη μεγαλύτερη περιφέρεια.

Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις οι έδρες που δεν μπορού να κατανεμηθούν με βάση τη μαθηματική αναλογία και τα υπόλοιπα που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεταφέρονται στην επόμενη κατανομή.

Από τα μερικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζει ή πρόταση Νόμου, ή κατάργηση του θεσμού των Βουλευτών της Έπικρατείας και ή παροχή ψήφου στους νέους των 18 και 19 χρόνων στηρίζονται στις δημοκρατικές απόψεις που έχει επανειλημμένα αναπτύξει το Κόμμα μας. Θέλουμε όμως να σταθούμε στο θέμα της ψήφου των εκλογέων του έξωτερικού (ιδιαίτερα Μεταναστών εργατών, Ναυτεργατών, Σπουδαστών).

Να μπορέσουν επιτέλους όλοι αυτοί να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα είναι στοιχειώδης δημοκρατική απαίτηση, παγκόσμια αναγνωρισμένη είναι επιτέλους συνταγματική επιταγή, που πρέπει κάποτε να υλοποιηθεί. Η υπερνίκηση των τεχνικών δυσκολιών δεν είναι ανυπερβλητή.

Με το ζήτημα όμως αυτό συνεχεται ή διαβίωση στο έξωτερικό ενός μεγάλου αριθμού δημοεθνών, που ενώ εξακολουθούν να έχουν νομικό δεσμό με το Έλληνικό Κράτος, διατηρώντας την υπηκοότητά τους, ουσιαστικά όμως έχουν αποκοπεί από την Έλληνική πατρίδα και τούτο με τη θέλησή τους : αποκτώντας την υπηκοότητα και άλλου Κράτους. Και επί

πλέον έχουν αποξενωθεί από το Δημόσιο βίο της χώρας, εξ αιτίας της μακρόχρονης και αδιάλειπτης μόνιμης εγκατάστασής των έξω απ' αυτή. Γι' αυτούς τους λόγους με σχετική διάταξη δεν τους αναγνωρίζεται το δικαίωμα του εκλέγειν.

Τά άλλα ζητήματα που αντιμετωπίζει η πρόταση Νόμου ή ανάγονται σε στοιχειώδεις εγγυήσεις για το αδιάβλητο της εκλογής ή είναι καθαρά τεχνικά.

Αθήνα, 14 Ιούνη 1978

Οί προτείνοντες Βουλευτές

Χ. Φλωράκης, Γ. Φαράκος, Μ. Γιάννου, Κ. Λουlés, Ν. Καλούδης, Δ. Γόντικας, Κ. Κάππος, Κ. Βασάλος, Μ. Δαμανάκη, Τ. Μαυροδόγλου, Α. Καλλέργης.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για τροποποίηση και συμπλήρωση του υπ' αριθ. 650/1974 Προεδρικού Διατάγματος «περι κωδικοποίησης των ισχυουσών διατάξεων της Νομοθεσίας «περι εκλογής Βουλευτών».

Άρθρο 1.

Αριθμός Βουλευτών - Βουλευτικές Έδρες.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του Π.Δ.650/74 αντικαθίσταται έτσι :

«1. Ο αριθμός των βουλευτών σ' όλη την Έπικρατεία ορίζεται σε τριακόσιους (300) που εκλέγονται στις εκλογικές περιφέρειες κατά τους όρισμούς των παραγράφων 2 έως 5 του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 2.

Κατάργηση του ψηφοδελτίου Έπικρατείας.

Το άρθρο 3 του Π.Δ.650/74 καταργείται και τα άρθρα 4,5 και 6 αριθμούνται 3,4 και 5.

Άρθρο 3.

Δικαίωμα του εκλέγειν.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του Π.Δ.650/74 αντικαθίσταται έτσι :

«1. Το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν οι πολίτες Έλληνες και Έλληνίδες που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, έφόσον δεν έχουν συγχρόνως υπηκοότητα άλλου Κράτους και δεν είναι μόνιμα εγκατεστημένοι στο έξωτερικό επί πέντε χρόνια συνεχώς».

Άρθρο 4.

Ψηφοφορία των εκτός Έπικρατείας εκλογέων.

Προστίθεται άρθρο 6 στο Π.Δ.650/74 στη θέση του αναριθμηθέντος που έχει έτσι :

«1. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Έσωτερικών καθορίζονται οι διαδικασίες για την ελεύθερη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος όλων των εκλογέων που τη μέρα της ψηφοφορίας βρίσκονται έξω από τα όρια της Έπικρατείας. Το Προεδρικό Διάταγμα πρέπει να εκδοθεί και να δημοσιευθεί υποχρεωτικά μέσα σε έξη μήνες το αργότερο από τη δημοσίευση του Νόμου τούτου στην Έφημερίδα της Κυβέρνησης».

Άρθρο 5.

Το έδαφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ίδιου Π.Δ. αντικαθίσταται έτσι :

«Τά κατά τον κανονισμό της Βουλής αναγνωρισμένα κόμματα καθώς και κείνα που συμμετέχουν στις εκλογές με συνδυασμούς που καλύπτουν τα 2/3 τουλάχιστον των έδρων όλης της Έπικρατείας, δικαιούνται μιας πλήρους σειράς

των εκλογικών καταλόγων του Κράτους, άνευ καταβολής οιαυδήποτε άντιτίμου».

Άρθρο 6.

Είδικοί εκλογικοί κατάλογοι πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών.

1. Η παράγραφος 10 του άρθρου 27 του Π.Δ. 650/74 αντικαθίσταται έτσι :

«10. Τά εκλογικά βιβλιάρια έπιστρέφονται στις οικείες υπηρεσίες ή μονάδες μετά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας που συνεχίζουν μετά την ένέργεια των βουλευτικών εκλογών και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου την τήρηση των καταστάσεων.

2. Στο άρθρο 28 του Π.Δ.650/74 προστίθεται παράγραφος που έχει έτσι :

«2. Κυρωμένο άντίγραφο των ειδικών καταλόγων παρέχεται από το νομάρχη δωρεάν και στα πολιτικά κόμματα που μετέχουν στις εκλογές και έχουν καταρτίσει στην περιφέρεια συνδυασμό που καλύπτει τα 2/3 των έδρων της».

Άρθρο 7.

1. Η πρώτη φράση του έδαφίου α' της παραγράφου 4 του άρθρου 88 του ίδιου Π.Δ. αντικαθίσταται έτσι :

«Για το σκοπό αυτό διαιρείται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων της εκλογικής περιφέρειας με τον αριθμό των έδρων της, αυξημένο : α) κατά ένα, αν πρόκειται για εκλογική περιφέρεια που εκλέγει μέχρι πέντε βουλευτές, β) κατά δύο, αν πρόκειται για εκλογική περιφέρεια που εκλέγει από έξη ως δέκα βουλευτές, γ) κατά τρία, αν πρόκειται για εκλογική περιφέρεια που εκλέγει από έντεκα ως δέκα πέντε βουλευτές, δ) κατά τέσσερα, αν πρόκειται για εκλογική περιφέρεια που εκλέγει από δέκα έξη ως είκοσι βουλευτές, ε) κατά πέντε, αν πρόκειται για εκλογική περιφέρεια που εκλέγει περισσότερους από είκοσι βουλευτές».

2. Το έδαφιο β' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, αντικαθίσταται έτσι :

«Σε εκλογική περιφέρεια που εκλέγει ένα μόνο βουλευτή, ή έδρα παρχωρείται στο κόμμα που συγκέντρωσε το εκλογικό μέτρο, άλλως οι ψήφοι όλων των κομμάτων μεταφέρονται στη δεύτερη κατανομή».

3. Τά ύπεδάφια (στ) και (ζ) του έδαφίου α' της παρ. 7 του ίδιου άρθρου αντικαθίστανται έτσι :

«(στ) Το εκλογικό μέτρο, (ζ) - το στ -, η) - το ζ - και θ) τά υπόλοιπα που δεν χρησιμοποιήθηκαν για την κατάληψη έδρας για κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων».

4. Η παρ. 9 του ίδιου άρθρου 88 αντικαθίσταται έτσι :

«9. Κυρωμένο άντίγραφο του παραπάνω πίνακα, που πρέπει να καταρτιστεί στο συντομότερο δυνατό χρόνο, στέλνεται άμέσως στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου, στον Πρόεδρο του Έφετείου, του αρμόδιου για τη δεύτερη κατανομή σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 89, στον Πρόεδρο της Βουλής και στο Υπουργείο των Έσωτερικών».

Άρθρο 8.

Δεύτερη κατανομή έδρων.

Οί παρ. 3 ως και 13 του άρθρου 89 του ίδιου Π.Δ. αντικαθίστανται με τις παρακάτω :

«3. Αρμόδια για την ένέργεια της δεύτερης κατανομής είναι τά Έφετεία :

- Της Αθήνας για την Α' Περιφέρεια,
- Του Ναυπλίου για τη Β' Περιφέρεια,
- Της Πάτρας για τη Γ' Περιφέρεια,
- Της Κέρκυρας για τη Δ' Περιφέρεια,
- Της Λάρισας για τη Ε' Περιφέρεια,
- Της Θεσσαλονίκης για τη ΣΤ' Περιφέρεια,
- Της Θράκης για τη Ζ' Περιφέρεια,
- Της Σύρας για τη Η' Περιφέρεια,
- Της Κρήτης για τη Θ' Περιφέρεια.